

BENELUX
INTERPARLEMENTAIRE
ASSEMBLEE

---

24 november 2017

AANBEVELING

**betreffende de sociale rechten van de
grensarbeiders**

*(aangenomen ter
plenaire vergadering van 24 november 2017)*

ASSEMBLÉE
INTERPARLEMENTAIRE
BENELUX

---

24 novembre 2017

RECOMMANDATION

**relative aux droits sociaux des travailleurs
transfrontaliers**

*(adoptée en
séance plénière du 24 novembre 2017)*

De Assemblée,

gelet op

— de Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels;

— het Voorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en Verordening (EG) nr. 987/2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening (EG) nr. 883/2004 – 2016/0397 (COD);

— het “Startpunt grensarbeid”, een initiatief van het Secretariaat-Generaal van de Benelux, dat hiermee meer dan 100 000 Benelux-grensarbeiders ondersteunt door alle informatie over grensarbeid voor hen te bundelen;

— de aanpassing, door de Nederlandse overheid, van de Nederlandse Algemene Ouderdomswet (AOW), waardoor de AOW-leeftijd in stappen omhoog gaat naar 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. In 2022 wordt de AOW-leeftijd 67 jaar en 3 maanden en vanaf 2023 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting;

— verstrenging, door de Belgische overheid, van de toegang tot het zgn. “grensarbeiderspensioen” – een pensioencomplement waardoor een Belgische grensarbeider die in Nederland heeft gewerkt naast het pensioen van het land waar hij werkte ook nog een Belgisch aanvullend pensioen ontvangt – door de programmawet van 19 december 2014, waardoor het recht op de Belgische aanvulling pas ingaat op het ogenblik dat het buitenlands pensioen betaalbaar wordt;

— onvolkomenheden in de Europese regelgeving die ertoe bijdragen dat, door een gebrek aan voldoende uitwisseling van informatie, alleenstaande moeders worden verstoken van het recht op gezinsbijslagen voor een periode die kan oplopen tot één jaar;

L'Assemblée,

Vu

— Le règlement (CE) n° 883/2004 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 portant sur la coordination des systèmes de sécurité sociale;

— la proposition de modification du Règlement (CE) n° 883/2004 du Parlement européen et du Conseil du 29 avril 2004 concernant la coordination des systèmes de sécurité sociale et le Règlement (CE) n° 987/2009 fixant les modalités d'application du Règlement (CE) n° 883/2004 – 2016/0397 (COD);

— le “Point de départ travail frontalier”, une initiative du Secrétariat général du Benelux qui soutient par là plus de 100.000 travailleurs frontaliers du Benelux en regroupant à leur intention toutes les informations sur le travail frontalier;

— l'adaptation, par les pouvoirs publics néerlandais, de la loi néerlandaise sur l'assurance vieillesse généralisée (AOW) qui a pour effet de relever graduellement l'âge requis pour bénéficier de l'AOW à 66 ans en 2018 et à 67 ans en 2021. En 2022, l'âge requis pour l'AOW sera de 67 ans et trois mois et, à partir de 2023, cet âge sera lié à l'espérance de vie;

— le durcissement par les autorités belges des règles relatives à l'accès à la “pension de travailleur frontalier” - un complément de pension permettant au travailleur frontalier belge qui a travaillé aux Pays-Bas de percevoir, outre la pension du pays où il a travaillé, une pension complémentaire - par la loi-programme du 19 décembre 2014 en vertu de laquelle le droit à la pension complémentaire belge ne s'ouvre qu'au moment où la pension étrangère peut être payée;

— des lacunes dans la réglementation européenne qui, en raison d'un échange d'informations insuffisant, font en sorte que des mères isolées se voient privées du droit aux allocations familiales pour une période qui peut se monter à une année;

— et Gemeenschappelijk Werkprogramma 2017-2020 “Grensverleggend samenwerken” van januari 2017 en het Jaarplan 2017 van de Benelux Unie;

Vaststellende dat:

— door de wijziging van de wetgeving in België en Nederland een discontinuïteit bestaat in de sociale rechten van grensarbeiders, als gevolg waarvan een stijgend aantal onder hen met een inkomenshiaat worden geconfronteerd, met name de grensarbeiders die slechts tot hun 65ste jaar een (Belgische) werkloosheids- of invaliditeitsuitkering kunnen ontvangen terwijl hun aanspraak op het (Nederlands) pensioen pas ingaat op een latere leeftijd;

— deze discontinuïteit wordt veroorzaakt door het feit dat grensarbeiders een pensioen opbouwen in het pensioenstelsel van het werkland, maar dat zij bij werkloosheid aangewezen zijn op de werkloosheidsverzekering van het woonland;

— naar schatting in 2016 meer dan 2 000 grensarbeiders hierdoor getroffen werden en dat dit aantal kan stijgen tot een geschatte 4 500 werknemers in 2020;

— deze problematiek verschillende sociale uitkeringen betreft, met name de werkloosheidsuitkeringen, de pensioenen, het stelsel van werkloosheidsuitkering met bedrijfstoelage, de invaliditeitsuitkering en de gezinsbijslagen;

— de aanvullende stelsels van sociale bijstand, zoals onder meer de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden of de inkomensgarantie voor ouderen, niet steeds een accuraat antwoord bieden op de discontinuïteit van de sociale rechten van grensarbeiders, vermits zij gekoppeld zijn aan een inkomens- en een vermogensonderzoek, niet enkel van de betrokken grensarbeider maar ook van diens gezinsleden;

Verzoekt de regeringen:

— de op het terrein bestaande concrete administratieve, juridische en financiële belemmeringen voor een grensoverschrijdende arbeidsmarkt beter in kaart te brengen en ze zoveel als mogelijk weg

— Le programme de travail commun 1017-2020 “Coopérer sans frontières” de janvier 2017 et le Plan annuel 2017 de l’Union Benelux

Constatant que

— en raison d’une modification de la législation en Belgique et aux Pays-Bas, une discontinuité est apparue dans les droits sociaux des travailleurs frontaliers, de sorte qu’un nombre croissant parmi ces derniers sont confrontés à une interruption de revenus, notamment les travailleurs frontaliers qui ne peuvent bénéficier d’une allocation de chômage ou d’invalidité (belge) que jusqu’à l’âge de 65 ans mais ne peuvent prétendre à la pension (néerlandaise) qu’à un âge plus avancé;

— cette discontinuité est causée par le fait que les travailleurs frontaliers se constituent une pension dans le régime de pension du pays où ils travaillent, mais qu’ils dépendent pour le chômage de l’assurance chômage du pays où ils résident.

— selon les estimations, plus de 2000 travailleurs frontaliers ont ainsi été touchés en 2016 et ce nombre pourrait s’élever à 4500 travailleurs en 2020;

— cette problématique concerne plusieurs types d’allocations sociales, notamment les allocations de chômage, les pensions, le régime d’allocations de chômage avec complément d’entreprise, la pension d’invalidité et les allocations familiales;

— les systèmes complémentaires d’aide sociale, comme l’intervention d’aide aux personnes âgées ou la garantie de revenus pour personnes âgées, ne constituent pas toujours une réponse appropriée à la discontinuité des droits sociaux des travailleurs frontaliers dès lors qu’ils sont liés à une enquête sur les revenus et le patrimoine, non seulement du travailleur frontalier mais encore des membres de sa famille;

Demande aux gouvernements:

— De mieux inventorier les entraves administratives juridiques et financières à un marché du travail transfrontalier qui existent sur le terrain et de les lever autant que possible afin de garantir la

te nemen teneinde het vrij verkeer van personen en werknemers in de Beneluxlanden te waarborgen;

— de continuïteit van de sociale rechten van de grensarbeiders te garanderen en erover te waken dat zij steeds de nodige sociale bescherming ontvangen;

— de grensarbeiders zo goed en volledig mogelijk, objectief en op laagdrempelige wijze te informeren over de gevolgen van grensarbeid en de gevolgen hiervan op administratief en financieel vlak;

— de betrokken overheidsadministraties in de Beneluxlanden aan te zetten tot meer soepelheid in hun contacten met de grensarbeiders zodat zij niet het slachtoffer worden van administratieve belemmeringen waaraan zij geen schuld hebben en hun sociale rechten worden gevrijwaard;

— de betrokken overheidsadministraties in de Beneluxlanden aan te zetten tot meer administratieve vereenvoudiging en uitwisseling van gegevens over de door de grensarbeiders opgebouwde sociale rechten, bij voorkeur op elektronische wijze;

— op korte termijn, in afwachting van de wijziging van een wijziging van de Europese regelgeving, te voorzien in een “overbruggingsuitkering”, die deels uit een pensioen en deels uit een werkloosheidsuitkering bestaat, teneinde de continuïteit van de sociale rechten van grensarbeiders te allen tijde te garanderen;

— de piste te onderzoeken waarbij België en Nederland een bilateraal akkoord sluiten, op basis van de afwijkingsmogelijkheid voorzien in artikel 16 van Verordening (EG) nr. 883/2004, zodat voortaan het werkland verantwoordelijk wordt voor de uitbetaling van de werkloosheidsuitkeringen, op voorwaarde dat de grensarbeider gedurende de 12 maanden voorafgaand aan de werkloosheid in het werkland heeft gewerkt. Daarbij zouden grensarbeiders die in België wonen maar in Nederland werken, voortaan dus een Nederlandse werkloosheidsuitkering ontvangen bij ontslag. Die uitkering blijft namelijk doorlopen tot aan de Nederlandse AOW-leeftijd. Omgekeerd zouden grensarbeiders

libre circulation des personnes et des travailleurs dans les pays du Benelux;

— de garantir la continuité des droits sociaux des travailleurs frontaliers et de veiller à ce que ces derniers bénéficient toujours de la protection sociale requise;

— d’informer les travailleurs frontaliers aussi bien et aussi complètement que possible, objectivement et de manière accessible, sur les conséquences du travail frontalier et leurs effets sur le plan administratif et financier;

— d’inciter les administrations publiques concernées des pays du Benelux à faire preuve de davantage de souplesse dans leur contact avec les travailleurs frontaliers afin que ceux-ci ne subissent pas les conséquences d’entraves administratives dont ils ne sont nullement responsables et que leurs droits sociaux soient préservés;

— d’inciter les administrations publiques concernées des pays du Benelux à davantage simplifier les procédures administratives et à intensifier l’échange d’informations au sujet des droits sociaux constitués par les travailleurs frontaliers, de préférence de manière électronique;

— à court terme, en attendant une modification de la réglementation européenne, de prévoir une “allocation de transition”, constituée en partie d’une pension et en partie d’une allocation de chômage, afin de garantir à tout moment la continuité des droits sociaux des travailleurs frontaliers;

— d’explorer la piste de la conclusion par la Belgique et les Pays-Bas d’un accord bilatéral sur la base de la possibilité de dérogation prévue à l’article 16 du Règlement (CE) n° 883/2004, de sorte que le pays de travail serait désormais responsable de la liquidation des allocations de chômage, à condition que le travailleur frontalier y ait travaillé pendant 12 mois préalablement à la survenance de la situation de chômage. Les travailleurs frontaliers qui habitent en Belgique mais travaillent aux Pays-Bas bénéficieraient donc désormais d’une allocation de chômage néerlandaise en cas de licenciement. Le paiement se poursuivrait bien entendu jusqu’à l’âge où l’intéressé entre en ligne

die in Nederland wonen maar in België werken, voortaan een Belgische werkloosheidsuitkering ontvangen bij ontslag. Op die manier wordt de continuïteit van de sociale rechten voor de grensarbeiders hersteld.

— op lange termijn, binnen de Europese Unie een voortrekkersrol te spelen met betrekking tot het vrij verkeer van personen en werknemers, en te ijveren voor een aanpassing van de Europese regelgeving.

de compte pour l'assurance AOW néerlandaise. Inversement, les travailleurs frontaliers qui résident aux Pays-Bas mais travaillent en Belgique toucheraient désormais une indemnité de chômage belge en cas de licenciement. La continuité des droits sociaux des travailleurs frontaliers s'en trouverait ainsi rétablie.

— à long terme, dans le cadre de l'Union européenne, de jouer un rôle précurseur en matière de libre circulation des personnes et des travailleurs et de tendre vers un aménagement de la réglementation européenne.